

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1917 kl. 12 m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inskridande mot utrop å allmän plats av vissa periodiska skrifter.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 261, har herr *Welin* hemställt, »att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes i kungl. ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 införa den bestämmelsen, att polismyndighet äge befogenhet att för längre eller kortare tid förbjuda offentligt utropande på allmän plats av sådan periodisk skrift, vars text eller däri införda bild åsyftar eller innebär något, som strider mot tukt och sedlighet, för så vitt skriften i fråga under närmast föregående år blivit dömd för brott mot tryckfrihetsförordningens 3 § 13 mom.»

I fråga om motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som ingalunda förbiser det i och för sig beaktansvärda syfte, som förevarande motion avser att främja, kan dock icke instämma med motionären i fråga om lämpligheten av de utvägar, som han för ändamålet föreslår.

Utskottet.

Till en början må framhållas, att det i motionen framställda yrkandet är begränsat till sådan periodisk skrift, vars *text eller bild* åsyftar eller innebär något, som strider mot tukt och sedlighet. Beträffande dylik skrift skulle polismyndighet erhålla befogenhet att för längre eller kortare tid förbjuda offentligt utropande, för så vitt skriften i fråga under närmast föregående år blivit dömd för brott mot tryckfrihetsförordningens 3 § 13 mom. Efter vad utskottet har sig bekant, torde dock i anledning av nämnda bestämmelse endast ett obetydligt antal tryckfrihetsmål ha förekommit av den art, som i motionen avses, utan har

det stora flertalet fall, där enligt ifrågavarande stadgande åtal väckts och straff följt, gällt annonserande eller utbudande i periodisk skrift av s. k. preventiva medel. Redan härav synes framgå, att ett lagstadgande i enlighet med den i motionen gjorda hemställan skulle visa sig ha ingen eller ringa effekt till motverkande av de missförhållanden, som i densamma åsyftas.

Därtill kommer, att offentligt utropande av här avsedda »smutsalster» numera synes förekomma i ytterst ringa omfattning. Även saluhållande därav torde ha blivit inskränkt till allt färre försäljningsställen. Under sådana förhållanden kan rent av ifrågasättas, om icke ett polisförbud av omnämnt slag skulle kunna lända till mera skada än gagn på grund av den allmänna uppmärksamhet ett annars skäligen undanskynt pressalster därigenom skulle komma att tilldraga sig.

Slutligen kan utskottet icke underlåta att påpeka de allvarliga betänkligheter det måste väcka att lägga en indragningsmakt av här föreslagen natur i polismyndigheternas händer. Skäl finnas nämligen icke att hos dessa, och allra minst hos en underordnad polisman, förutsätta vederbörliga kvalifikationer för att avgöra, då verkligt missbruk av tryckfriheten föreligger. Ej heller synas tillräckliga garantier finnas mot ett olämpligt handhavande av nämnda makt i det av motionären på tämligen lösa grunder framkastade förslaget att göra polismyndighets ingripande beroende av framställning från ett visst antal medlemmar i vederbörande kommun.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 mars 1917.

På utskottets vägnar:

WALTER KANT.

Närvarande vid förevarande ärendes slutbehandling: herrar Kant, O. Nilsson i Örebro, Isaksson, Johanson i Gäre, Mossberg, Hellberg*) i Ljungskile, Persson i Väster-
vik, Hansson i Gårda, Gabrielsson och Erikson*) i Uppsala.

*) Icke närvarande vid ärendets justering.